

Priorytet 3. Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa na lata 2016-2010

Miniporadnik dla nauczycieli bibliotekarzy i dyrektorów szkół

1. Informacje ogólne o Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa (NPRCz) na lata 2016-2020.

- Program został zatwierdzony przez Radę Ministrów 6 października 2015 r.
- Na priorytet 3. (dotyczący bibliotek szkolnych i pedagogicznych) NPRCz przewidziano 150 mln zł (w r. 2016 r. – 30 mln zł, w 2017 r. – 30 mln zł, w 2018 r. – 30 mln zł, w 2019 r. – 30 mln zł, w 2020 r. – 30 mln zł).

2. Dla kogo program?

Do priorytetu 3. NPRCz mogą aplikować:

- publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, także szkoły specjalne, **z wyłączeniem przedszkoli i szkół dla dorosłych;**
- szkoły artystyczne realizujące kształcenie ogólne;
- szkoły, zespoły szkół i szkolne punkty konsultacyjne przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych RP działające w ramach Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą;
- publiczne i niepubliczne biblioteki pedagogiczne (także ich filie).

W przypadku zespołu szkół, w którego skład wchodzi odrębne biblioteki, każda z nich może ubiegać się o dofinansowanie. Jeśli zespół szkół stanowi jednostkę organizacyjną, w której jest jedna biblioteka, to zespół może złożyć tylko jeden wniosek.

O dofinansowanie poszczególnych szkół lub bibliotek występują właściwe organy prowadzące.

3. Co będzie można kupić?

Rozporządzenie Rady Ministrów mówi o zakupie „nowości wydawniczych (książek niebędących podręcznikami)”. A zatem chodzi o książki znajdujące się w aktualnej ofercie księgarskiej.

4. Ile pieniędzy?

Z budżetu państwa program przewiduje wsparcie w wysokości:

- dla szkoły do 70 uczniów – 2480 zł;
- dla szkoły od 71 do 170 uczniów – 4000 zł;
- dla szkoły powyżej 170 uczniów – 12 000 zł;
- dla bibliotek pedagogicznych – 4600 zł.

Udział własny organu prowadzącego dla wszystkich szkół i bibliotek pedagogicznych ustalono w wysokości 20% **całości zadania**.

A zatem, żeby maksymalnie wykorzystać możliwości finansowe programu, szkoła lub biblioteka pedagogiczna powinna wystąpić do organu prowadzącego o:

- szkoły do 70 uczniów: 2480 zł z programu + 620 zł od organu prowadzącego = 3100 zł;
- szkoły od 71 do 170 uczniów: 4000 zł z programu + 1000 zł od organu prowadzącego = 5000 zł;
- szkoły powyżej 170 uczniów: 12 000 zł z programu + 3000 zł od organu prowadzącego = 15 000 zł;
- biblioteki pedagogiczne: 4600 zł z programu + 1150 zł od organu prowadzącego = 5750 zł.

Do wkładu własnego organu prowadzącego będzie można zaliczyć tylko wydatki (na zakup książek) poniesione od dnia podpisania przez organ prowadzący umowy z wojewodą w sprawie udziału w programie do 31 grudnia danego roku kalendarzowego

5. Pieniądze w latach 2016-2020 tylko raz.

W ramach NPRCz organ prowadzący będzie mógł otrzymać tylko raz wsparcie finansowe dla poszczególnych szkół i bibliotek pedagogicznych. Jeśli w jednym roku kalendarzowym organ prowadzący nie uzyska wsparcia finansowego dla danej szkoły lub biblioteki, będzie mógł w kolejnym roku ponownie złożyć wniosek dotyczący tej szkoły. Takie „zaległe” wnioski będą rozpatrywane w pierwszej kolejności.

Wszystko wskazuje więc na to, że z punktu widzenia skuteczności działania najkorzystniej jest złożyć wniosek w najbliższym terminie (do 20 listopada 2015 r.). Jeśli dotacja zostanie przyznana, książki zostaną zakupione już w r. 2016, a w przypadku niepowodzenia wniosek w następnych latach będzie mógł być rozpatrywany w pierwszej kolejności.

Uwaga: realizowany w r. 2015 w szkołach podstawowych program „Książki naszych marzeń” jest niezależny od Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2016-2020, więc nic nie stoi na przeszkodzie, by szkoły, które uzyskały wsparcie w ramach „Książek naszych marzeń”, aplikowały obecnie do Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa.

6. Terminy.

Wnioski na dofinansowanie w r. 2016 dyrektorzy szkół i bibliotek pedagogicznych muszą złożyć do swoich organów prowadzących w terminie **do 20 listopada 2015 r.** W latach następnych termin ten będzie upływał 31 października roku poprzedzającego przyznanie wsparcia finansowego (czyli termin składania wniosków na r. 2017 minie 31 października 2016 itd.).

7. Kto ocenia wnioski?

Wnioski o udzielenie wsparcia finansowego będą oceniać zespoły powołane przez wojewodę (lub właściwych ministrów – np. w przypadku szkół artystycznych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego) – w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na rok, w którym ma być przyznane wsparcie finansowe.

Zespół oceniający dokonuje oceny wniosków o udzielenie wsparcia finansowego, uwzględniając:

- aktualny stan wyposażenia bibliotek;
- zgodność z celami programu planowanych przez szkoły lub biblioteki pedagogiczne działań, które promują i wspierają rozwój czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży;
- zakres planowanych przez szkoły lub biblioteki pedagogiczne działań w obszarze współpracy ze środowiskiem lokalnym, w tym z biblioteką publiczną.

8. Co we wniosku do organu prowadzącego?

Wniosek składa dyrektor szkoły lub biblioteki pedagogicznej. Rozporządzenie RM nie stawia wymogu formalnego, by wniosek dyrektora był przez jakiś organ opiniowany. [Wzorcowy wniosek opublikowany przez MEN.](#)

Uwaga praktyczna: przed napisaniem wniosku warto skontaktować się z organem prowadzącym, poszperać na stronach kuratorium i urzędu wojewódzkiego, bo jest duże prawdopodobieństwo, że poszczególne organy prowadzące lub wojewodowie opublikują dla dyrektorów szkół wskazówki lub wręcz gotowe formularze, a nawet generatory wniosków w trybie online. Tak w niektórych częściach Polski było podczas składania wniosków do realizowanego r. 2015 przez szkoły podstawowe programu „Książki naszych marzeń”, który miał bardzo podobne procedury. Warto się dowiedzieć, czy jakieś wzory są lub będą przygotowane, i dzięki temu uniknąć pisania wniosku drugi raz. Czas na złożenie wniosku na r. 2016 mamy do 20 listopada 2015 r.

Wniosek powinien zawierać:

- Nazwę i adres szkoły lub biblioteki pedagogicznej (oczywiście z takimi danymi, jak e-mail, nr telefonu).
- Numer REGON.
- Liczbę uczniów (dane z SIO) – dotyczy szkół.
- Wnioskowaną kwotę wsparcia finansowego na zakup książek (obliczoną wraz z 20-procentowym wkładem (od całości zadania) organu prowadzącego – zob. p. 4).
- Zwięzły opis dotyczący aktualnego wyposażenia biblioteki szkolnej lub pedagogicznej.

Uwaga: Niektóre organy prowadzące w tym punkcie mogą zażądać konkretnych danych. Jeśli tak się stanie, to trzeba postępować zgodnie z instrukcją. Jeśli wzorów lub instrukcji nie będzie, to należy (pamiętając, że opis ma dotyczyć wyposażenia oraz że ma być „zwięzły”) podać podstawowe dane: wielkość lokalu, wielkość zbiorów papierowych i elektronicznych, czasopism, liczbę komputerów, stopień komputeryzacji warsztatu biblioteki.

- Opis planowanych przez szkołę lub bibliotekę pedagogiczną działań, które promują i wspierają rozwój czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.

Uwaga: Ten punkt najlepiej wypełnić, mając na uwadze wymogi stawiane przed szkołami realizującymi program (zob. p. 9).

- Opis planowanych przez szkołę lub bibliotekę pedagogiczną działań, które wskazują na współdziałanie w środowisku lokalnym, w tym z biblioteką publiczną.

9. Co trzeba będzie zrobić w ramach programu?

Organ prowadzący jest obowiązany zapewnić, aby **szkoły**, w odniesieniu do których uzyskał wsparcie finansowe:

- Zsięgnęły opinii rodziców i samorządu uczniowskiego przy zakupie książek.

Uwaga: Za pieniądze uzyskane z NPRCz będzie można kupić dowolne książki (z wyjątkiem podręczników), także lektury i e-booki. W interesie bibliotek szkolnych jest rozszerzenie oferty o książki spoza kanonu lektur, cieszące się zainteresowaniem uczniów. Wskazówką mogą być [wyniki Ogólnopolskich Wyborów Książek](#).

- Podjęły współpracę z biblioteką publiczną lub pedagogiczną, obejmującą:
 - planowanie zakupów książek,
 - wymianę informacji o wydarzeniach promujących czytelnictwo.

- Zorganizowały w ciągu roku szkolnego co najmniej jedno wydarzenie promujące czytelnictwo z udziałem uczniów.
- Uwzględniły tematykę wpływu czytania na rozwój dzieci i młodzieży podczas zorganizowanego przez szkołę co najmniej jednego spotkania z rodzicami.
- Zrealizowały co najmniej jeden projekt edukacyjny na oddział w szkole z wykorzystaniem księgozbioru biblioteki szkolnej.
- Dostosowały organizację pracy biblioteki szkolnej do potrzeb uczniów, w szczególności poprzez umożliwienie im wypożyczania książek również na okres ferii zimowych i letnich (nie oznacza to, że będą musiały być czynne w czasie ferii).
- Uwzględniły potrzeby uczniów niepełnosprawnych w planowanych zakupach książek.

Organ prowadzący **bibliotekę pedagogiczną**, który uzyskał wsparcie finansowe, jest obowiązany zapewnić, aby biblioteki, w odniesieniu do których uzyskał wsparcie finansowe, podjęły:

- Współpracę ze szkołami i bibliotekami publicznymi, obejmującą:
 - planowanie zakupów książek,
 - wymianę informacji o wydarzeniach promujących czytelnictwo.
- Wspomaganie bibliotek szkolnych i nauczycieli w kształtowaniu postaw czytelniczych wśród dzieci i młodzieży, w tym pomoc w diagnozowaniu potrzeb lub problemów szkół w zakresie wspierania czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.

Więcej w „Bibliotece w Szkole”

Jednocześnie informujemy, że w miesięczniku „Biblioteka w Szkole” (www.bibliotekawszkole.pl) publikujemy i będziemy publikować materiały ułatwiające realizację wymogów Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa. Warto też śledzić dyskusje, komentarze, opinie, wymianę informacji

- [na stronie „Biblioteki w Szkole”](#),
- [na naszym Facebooku](#),
- [na forum internetowym „Biblioteki w Szkole”](#).